

AURA OSIGURANJE A.D.
BANJA LUKA

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Za period koji se završava 31.decembra 2015. godine i

Izvještaj nezavisnog revizora

Banja Luka, April 2016.godine

SADRŽAJ

Mišljenje ovlaštenog revizora	2
Bilans stanja	3
Bilans uspjeha.....	5
Bilans tokova gotovine	6
Izveštaj o promjenama na kapitalu.....	7
Pravni i drugi osnovi.....	8
Osnovni podaci o društvu	10
Pregled značajnih računovodstvenih politika	12
Značajne računovodstvene procjene	19
Napomene uz finansijske izvještaje	24

SKUPŠTINI DRUŠTVA I UPRAVNOM ODBORU
“AURA OSIGURANJE ” a.d. BANJA LUKA

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Uvod

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja „Osiguranje Aura“ a.d. Banja Luka (u daljem tekstu “Društvo”) koji obuhvataju bilans stanja na dan 31.12.2015. godine, odgovarajući bilans uspeha, izveštaj o tokovima gotovine i izveštaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i objektivnu prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske, kao i za interne kontrole koje su relevantne za pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usled kriminalne radnje ili grešaka.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske. Ovi standardi nalažu da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izveštajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izveštaja, u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizorskih procedura koje su odgovarajuće u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola pravnog lica. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

politika i vrednovanje značajnih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Izražavanje pozitivnog mišljenja

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji **istinito i objektivno**, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijski položaj Društva na dan 31. decembar 2015. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske i propisima Agencije za osiguranje Republike Srpske koji regulišu finansijsko izvještavanje Društva za osiguranje.

Banja Luka

07.04.2016. godine

Lužija Bojan

Ovlašćeni revizor

BILANS STANJA
(Izveštaj o finansijskom položaju)
na dan 31. 12. 2015.godine

<i>Opis</i>	<i>Napomena</i>	Tekuća godina	Prethodna godina
AKTIVA			
Ostala nematerijalna ulaganja	1	13.668	17.157
Zemljište	2	333.483	333.483
Građevinski objekti	2	501.323	508.213
Postrojenje i oprema	2	535.580	471.166
Investicione nekretnine		2.183.070	1.774.504
Avansi i nekretnine, postojenja, oprema i investicione nekretnine u pripremi	2	2.724.606	2.313.352
Dugoročni finansijski plasmani u zemlji	3	471.203	752.939
Ostali dugoročni finansijski plasmani	3	1.514.000	700.000
Stalna imovina		8.274.933	6.870.814
Zalihe materijala	4	4.274	2.428
Dati avansi	4	46.067	58.352
Potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja	5	287.459	190.910
Ostali kupci i ostala potraživanja		1.694	
Potraživanja iz specifičnih poslova	6	134.136	131.135
Druga potraživanja	7	44.495	73.771
Kratkoročni finansijski plasmani u zemlji	7	72.286	46.805
Finansijska sredstva označena po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	7	4.027.673	3.609.016
Gotovina	8	421.479	414.505
Aktivna vremenska razgraničenja	9	373.805	328.446
Tekuća imovina		5.413.368	4.855.368
POSLOVNA AKTIVA		13.688.301	11.726.182
VANBILANSNA AKTIVA		555.704	558.203
UKUPNA AKTIVA		14.244.005	12.284.385
PASIVA			
Akcijski kapital	10	5.250.000	5.250.000
Zakonske rezerve	10	210.261	159.671
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	10	300.878	100.422
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	10	961.201	645.457
Kapital		6.722.340	6.155.550
Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih		46.853	42.493
Ostala dugoročna rezervisanja		203.009	82.066
Dugoročna rezervisanja		249.862	124.559
Obaveze po osnovu šteta i ugovornih iznosa	13	1.250	28.419

Obeveze za premiju i specifične obaveze	13	2.833	1.944
Obaveze po osnovu bruto zarada	14	99.391	74.644
Obaveze po osnovu bruto naknada zarada	15	2.527	4.113
Druge obaveze iz poslovanja	16	445.897	232.536
Obaveze za poreze i doprinose i druge kratkoročne obaveze	16	170.682	171.435
Obaveze za porez iz rezultata		40.572	34.973
Prenosne premije neživotnih osiguranja	18	4.703.265	3.985.071
Rezervisane štete neživotnih osiguranja	18	1.249.682	912.888
Kratkoročne obaveze		6.722.340	6.155.550
POSLOVNA PASIVA		13.688.301	11.726.182
VANBILANSNA PASIVA		555.704	558.203
UKUPNA PASIVA		14.244.005	12.284.385

Lice sa licencom: Branislav Kostadinović

Direktor: Miodrag Čoprka

BILANS USPJEHA
(Izveštaj o ukupnom rezultatu u periodu) 01.01 - 31.12.2015.godine

<i>Opis</i>	<i>Napomena</i>	<i>Tekuća godina</i>	<i>Prethodna godina</i>
POSLOVNI PRIHODI	19	8.434.340	6.780.088
Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja		8.241.468	6.631.172
Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja			27.588
Prihodi od povrata poreskih i drugih dažbina i prihodi od premija, subvencija, dotacija i sl.		20.756	19.871
Drugi poslovni prihodi		172.116	101.457
POSLOVNI RASHODI		8.003.747	6.492.262
Funkcionalni rashodi	20	2.678.309	1.956.448
Doprinos zaštitnom fondu		140.491	107.746
Ostali rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose		250.575	223.035
Naknade šteta, osiguranih suma, drugih ugovornih iznosa i udjeli u štetama neživotnih osiguranja		1.869.507	1.403.706
Rashodi po osnovu premija i provizija saosiguranja, reosiguranja i retrocesija neživotnih osiguranja		80.942	60.259
Rezervisanja za štete i udjele u štetama i ostala rezervisanja po osnovu neživotnih osiguranja		336.794	161.702
Troškovi sprovođenja osiguranja	22	5.325.438	4.535.814
Troškovi amortizacije		168.825	158.027
Troškovi rezervisanja		120.943	82.066
Troškovi materijala, goriva i energije		181.231	140.659
Troškovi provizija		66.825	61.045
Troškovi proizvodnih usluga marketinga i reklame		2.658.691	2.558.067
Nematerijalni troškovi		1.192.904	708.852
Troškovi bruto zarada i naknada zarada		805.292	691.667
Ostali lični rashodi i naknade		130.727	135.431
Poslovni dobitak (gubitak)		430.593	287.826
Finansijski prihodi	23	131.832	119.434
Finansijski rashodi	24	1.124	5.696
Dobitak (gubitak) redovne djelatnosti		561.301	401.564
Dobitak (gubitak) po osnovu ostalih prohoda i rashoda		(10.703)	506
Ostali prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine	25	706.577	319.557
Ostali rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine	26	143.511	6.697
Dobitak (gubitak) od usklađivanja vrijednosti imovine		563.066	312.860
Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	28	8.018	31.839
Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	28	56.154	32.368
Dobitak (gubitak) prije oporezivanja		1.066.113	714.401
Poreski rashodi perioda		54.322	34.973
Neto dobitak (gubitak) perioda	29	1.011.791	679.428

BILANS TOKOVA GOTOVINE
u periodu od 01.01. do 31.12.2015. godine

OPIS	Tekuća godina	Prethodna godina
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	9.045.494	7.561.517
Prilivi od premije osiguranja, saosiguranja i primljeni avansi	8.955.960	7.497.909
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	89.534	63.608
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	7.605.906	6.331.858
Odlivi po osn. nakn. šteta iz osig. i udjela u štetama iz saosiguranja i dati avansi	13.012	51.629
Odlivi po osn. nakn. šteta i udjela iz reosiguranja i retrocesija	1.800.587	1.370.091
Odlivi po osnovu premija saosig. reosiguranja i retrocesija	80.769	60.259
Odlivi po osnovu isplata zarada, nakn. zar. i ostalih l. rashoda	966.988	902.277
Odlivi po osnovu troškova sprovođenja osiguranja	21.150	31.694
Odlivi po osnovu poreza na dobit	23.723	
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	4.699.677	3.915.908
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	1.439.589	1.229.659
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	1.050.322	1.090.601
Prilivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	474.879	358.274
Prilivi po osnovu kamata	129.959	107.189
Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	445.484	625.138
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	2.046.296	1.670.984
Odlivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	228.940	585.448
Odlivi po osnovu kupovine opreme	603.356	343.036
Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	1.214.000	742.500
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	995.974	580.383
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	436.641	449.650
Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi	436.641	449.650
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	436.641	449.650
UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	10.095.816	8.652.118
UKUPNI ODLIVI GOTOVINE	10.088.843	8.452.492
NETO PRILIV (ODLIV) GOTOVINE	6.974	199.626
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČ. PERIODA	414.505	214.880
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČ. PERIODA	421.479	414.505

Lice sa licencom: Branislav Kostadinović

Direktor: Miodrag Čoprka

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

u periodu od 01.01. do 31.12.2015. godine

DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA PREDUZEĆA				
Vrsta promjene na kapitalu	Akcijski kapital	zakonske rezerve	Akumulisani neraspoređeni dobitak/nepokriveni gubitak	UKUPNO
Stanje na dan 31.12.2014/01.01.2015. godine	5.250.000	159.671	745.879	6.155.550
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha			1.011.791	1.011.791
Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobiti		50.590	(495.591)	(445.001)
Stanje na dan 31.12.2015 godine	5.250.000	210.261	1.262.079	6.722.340

Lice sa licencom: **Branislav Kostadinović**

Direktor: **Miodrag Čoprka**

PRAVNI I DRUGI OSNOVI

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske Društvo ima javnu odgovornost te je obavezno da izvrši reviziju finansijskih izvještaja.

Odgovorna lica za sastavljanje finansijskih izvještaja su:

1. Miodrag Čoprka, direktor
2. Branislav Kostadinović, šef računovodstva

Akcionarsko društvo za osiguranje «Osiguranje Aura» a.d. Banja Luka imenovalo je Društvo za reviziju «KONTAL » d.o.o. Banja Luka da obavi reviziju godišnjih finansijskih izvještaja za 2015. godinu.

Revizija finansijskih izvještaja Društva za 2015. godinu je obavljena u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji, istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijski položaj Društva na dan 31.12.2015. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja, promjene u kapitalu i tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i izrade dijela izvještaja – Analize i prilozi uz Izvještaj o obavljenoj reviziji, za potrebe ispunjavanja zahtjeva propisanih Pravilnikom o sadržaju izvještaja nezavisnog revizora o obavljenoj reviziji finansijskih i drugih izvještaja društava za osiguranje («Službeni glasnik Republike Srpske», broj: 7/08). Revizijom su obuhvaćena sva materijalno značajna područja izvještaja o finansijskom položaju i materijalno značajni iznosi prihoda i rashoda Društva, u obimu koji po Međunarodnim standardima revizije, i u datim okolnostima, omogućava da se formira mišljenje revizora o finansijskim izvještajima, sastavljenim u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, Pravilnikom o reviziji finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj i Pravilnikom o sadržaju izvještaja nezavisnog revizora o obavljenoj reviziji finansijskih i drugih izvještaja društava za osiguranje, Zakonom o društvima za osiguranje, pravilnicima i odlukama Agencije za osiguranje Republike Srpske (Agencija), i propisima i pravilima koji se odnose na društva za osiguranje.

Rezultati ispitivanja finansijskih izvještaja Društva za godinu koja se završava na dan 31.12.2015 . godine dati su u Izvještaju nezavisnog revizora.

Dokumentacija revizije su:

- Finansijski izvještaji Društva (Bilans stanja, Bilans uspeha, Bilans novčanih tokova, Izvještaj o promjenama na kapitalu) kao i Bruto bilans,
- Popisne liste, Odluke organa upravljanja i rukovođenja, poslovna dokumentacija, izvještaji, zapisnici o kontroli,
- Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama,
- Zakon o društvima za osiguranje,
- Pravilnik o sadržaju izvještaja nezavisnog revizora o obavljenoj reviziji finansijskih i drugih izvještaja društava za osiguranje

- Drugi izvještaji društava za osiguranje, pravilnici i odluke Agencije za osiguranje Republike Srpske (Agencija), i ostali propisi i pravila koji se odnose na društva za osiguranje.
- Normativna akta, izvod iz registra, drugi dokazi i objašnjenja koja su revizoru stavljena na raspolaganje.

Dokumentaciju i podatke su nam prezentirale sledeće osobe:

1. Miodrag Čoprka, direktor
2. Branislav Kostadinović, Šef računovodstva

Vrijeme trajanja revizije kod klijenta: Od 16.01.2016. godine do 31.03.2016. godine.

Priloženi finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda (IAS), odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (IFRS), koji su bili u primjeni na dan 1. januara 2009. godine i na njima zasnovanim propisima o računovodstvu Republike Srpske. Naime, na osnovu odredbi važećeg Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 36/09 i 52/11), sva pravna lica sa sjedištem u Republici Srpskoj su u obavezi da u potpunosti primjenjuju IAS, odnosno IFRS, kao i Međunarodne standarde revizije (ISA), Kodeks etike za profesionalne računovođe, kao i prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IABS) i sva prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa (IFAC), na finansijske izvještaje za periode koji počinju 1. januara 2010. godine ili kasnije.

Finansijski izvještaji Društva su prikazani u formatu propisanom novim Pravilnikom o Kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za društva za osiguranje („Službeni glasnik RS, broj 90/10), Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca i izvještaja o promjenama na kapitalu (Službeni glasnik RS, broj 84/09), kao i Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za Društvo za osiguranje (Službeni glasnik RS, broj 97/09).

Iznosi u finansijskim izvještajima su izraženi u konvertibilnim markama (KM). Konvertibilna marka predstavlja zvaničnu izvještaju valutu u Republici Srpskoj.

Društvo je u sastavljanju finansijskih izvještaja primjenjivalo računovodstvene politike koje su obrazložene uz finansijske izvještaje, a koje su zasnovane na važećim računovodstvenim propisima, propisima iz oblasti osiguranja i poreskim propisima Republike Srpske.

a) Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

Finansijski izvještaji sačinjeni su na osnovu istorijskog troška i na osnovu fer vrijednosti (finansijska imovina i obaveze po fer vrijednosti)

b) Korištenje pretpostavki i procjena

Prezentacija finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim standardima i propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj zahtijeva od rukovodstva korištenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki koje imaju efekta na prezentovanje vrijednosti sredstava i obaveza i objelodavljanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama koje su raspoložive na dan sastavljanja finansijskih izvještaja a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procjenjenih iznosa.

Društvo je Pravilnikom o računovodstvu uredilo organizaciju računovodstvenog sistema, internih računovodstvenih kontrolnih postupaka, lica koja su odgovorna za zakonitost i ispravnost nastanka poslovne promjene i sastavljanja isprava o tim promjenama, kao i kretanje računovodstvenih isprava i rokove za njihovo dostavljanje na dalju obradu.

Društvo vodi poslovne knjige u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, Zakonom o Društvima za osiguranje, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva, podzakonskim aktima kojima se dodatno reguliše računovodstveno poslovanje i u skladu sa svojim internim aktima.

Obavljanje računovodstvenih poslova u Društvu za poslovnu 2015. godinu vršio je knjigovođa (gospodin Branislav Kostadinović), koji je za svoj rad neposredno odgovoran direktoru Društva.

OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Akcionarsko društvo za osiguranje "Osiguranje Aura" AD, Banja Luka (u daljem tekstu "Društvo") je osnovano 14. novembra 2007. godine kao akcionarsko društvo za obavljanje poslova osiguranja, i to na osnovu Rješenja Osnovnog suda u Banjoj Luci broj 071-0-REG-07-002637.

Rješenjem Agencije za osiguranje Republike Srpske br. 05-502-1/15 od 28. septembra 2015. godine Društvo je dobilo dozvolu za obavljanje poslova osiguranja za sve vrste neživotnih osiguranja.

Šifra osnovne djelatnosti Društva je: 65.12 - pružanje usluga ostalih osiguranja.

Na dan 31.12.2015. godine, Društvo je obavljalo poslove osiguranja preko sjedišta u Banjoj Luci, i svojih poslovnih jedinica lociranih u Tesliću, Doboju, Bijeljini, Gradišci, Trebinju, Zvorniku, Čelincu, Rogatici, Bileći, Prnjavoru, Kozarskoj Dubici, Srpcu, Prijedoru, Šamcu, Doboju, Sokocu, Novom Gradu. Društvo je jedinstveni pravni subjekt i organizovano je da obavlja djelatnost na teritoriji cijele BiH-a putem centrale u sjedištu Društva, filijala, prodajnih mjesta, zastupnika i brokera. Društvo povećava obim poslovanja, investira u djelatnost i povećava svoj kapital.

Sve poslovne funkcije su uređene opštim i pojedinačnim aktima

Članovi upravnog odbora na 31.12.2015. godine su:

1. Branislav Kostadinović, predsjednik
2. Živodar Bosančić, član
3. Marko Vujnić, član

Članovi Odbora za reviziju na dan 31.12.2015. godine su:

1. Božana Lepir, predsjednik
2. Dragan Milovanović, član
3. Mirko Rosić, član

Članovi odbora za reviziju su izabrani na Skupštini akcionara od 03.06.2013. godine.

Interni revizor je Milana Sladojević, koja je imenovana od 01.02.2013. godine.

Ovlašteno lice za zastupanje je Direktor Društva Miodrag Čoprka, koji je upisan u sudski registar 30.10.2013. godine.

RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sačinjavanju finansijskih izvještaja Društvo je obavezno da se pridržava sledećih načela:

Načelo stalnosti iz koga proizilazi da imovinski, finansijski i prinosni položaj društva kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju omogućuje poslovanje u neograničenom roku iz čega proizilazi privremenost i povremenost izveštavanja, kao i obaveznost procenjivanja po nabavnoj ceni i ceni koštanja osim u slučajevima primena načela impariteta.

Načelo dosljednosti koje podrazumeva da se način procenjivanja u dužem vremenskom razdoblju ne mijenja, a ako do promene ipak dođe u Aneksu se iskazuje efekat promene i obrazlože razlog promene.

Načelo realizacije po kome se u bilansu uspeha mogu uključiti samo realizovani (tržišno potvrđeni) dobiti.

Načelo impariteta (nejednake vrijednosti), koje zahteva bilansiranje imovine po najnižoj a obaveza po najvišoj vrijednosti što ima za posledicu odmeravanja rashoda na više a prihoda na niže, kao i uzimanje u obzir obezvređenja (depresijacije) i rezervisanja nezavisno da li je rezultat dobitak ili gubitak.

Načelo uzročnosti prihoda i rashoda po kome se uzimaju u obzir svi prihodi i svi rashodi datog obračunskog perioda bez obzira na momenat naplate prihoda (fakturisana realizacija) i momenata plaćanja po osnovu rashoda.

Načelo pojedinačnog procenjivanja imovine i obaveza pri čemu eventualna grupna procenjivanja radi racionalizacije proističu iz pojedinačnog procenjivanja.

Načelo identiteta bilansa po kome bilans otvaranja poslovnih knjiga za tekuću godinu mora da bude identičan zaključnom bilansu za prethodnu godinu.

PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Prihodi od premija i prenosne premije

Prihodi od premije osiguranja predstavljaju fakturisane iznose premije u tekućem obračunskom periodu, uvećane za prenosne premije na početku godine i umanjene za prenosne premije obračunate na kraju obračunskog perioda. Prihodi od premije osiguranja se unose u ukupan prihod u skladu sa rokovima i periodima pokrivanja rizika iz odgovarajućih ugovora o osiguranju.

Provizije i drugi troškovi koji se odnose na prenosne premije se razgraničavaju prema periodu kojem pripadaju.

Prenosna premija (rezerva za nezarađene premije) se obezbjeđuje da bi se obuhvatili dijelovi fakturisanih premija koji se odnose na prihode narednih obračunskih perioda. Prenosna premija se obračunava na kraju obračunskih perioda.

Prenosna premija kod neživotnih osiguranja se obračunava metodom „pro rata temporis“ na fakturisanu ukupnu premiju osiguranja. Prenosna premija se ne obračunava u slučajevima kada se fakturisanje premije vrši na mjesečnoj osnovi.

Prihodi po osnovu kamata

Prihodi po osnovu kamata se najvećim dijelom odnose na obračunate kamate na oročene depozite, i evidentirani su u obračunskom periodu u kome su prihodi i nastali.

Rezervisanja sredstava za nastale prijavljene, a nelikvidirane štete

Društvo vrši rezervisanje za prijavljene, a nelikvidirane štete na osnovu pojedinačne procjene iznosa štete, koji će Društvo morati da plati, na bazi očekivanog iznosa isplate za svaku pojedinu rezervisanu štetu. Za prijavljene a nelikvidirane štete za koje nije utvrđena visina odštete, rezerviše se najmanje prosječan iznos likvidirane štete u obračunskom periodu za koji se utvrđuje finansijski rezultat. Iznos prijavljenih šteta koje će se isplaćivati u obliku rente rezerviše se u kapitalizovanom iznosu sadašnje vrijednosti svih budućih renti.

Štete u sporu rezervišu se u iznosu za koji se očekuje da bi mogao biti utvrđen od strane suda.

Rezervisanja za nastale a neprijavljene štete

Rezervisanje sredstava za nastale a neprijavljene štete vrši se primjenom dvije metode obračuna. U skladu sa Pravilnikom Društvo je izvršilo obračun rezervacija za nastale neprijavljene štete metodom očekivane kvote šteta i metodom lančanih ljestvica. Rezervacija za nastale neprijavljene štete jednaka je višem rezultatu od prethodno pomenuta dva obračuna.

Troškovi tekućeg održavanja i opravki

Troškovi tekućeg održavanja i opravki opreme i nematerijalnih ulaganja su u izvještaju o ukupnom rezultatu u stvarno nastalom iznosu.

Preračunavanje deviznih iznosa

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u Konvertibilne marke po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan izvještaja o finansijskom položaju, preračunati su u konvertibilne marke po zvaničnom kursu koji je važio na taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija izvještaja o finansijskom položaju iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret rezultata poslovanja.

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su određiva nemonetarna sredstva koja služe za pružanje usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili se koriste u administrativne svrhe. Kao nematerijalna ulaganja priznaju se sredstva koja ispunjavaju zahtjeve propisane standardom MRS 38 -nematerijalna ulaganja.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača uključujući carine/ poreze koji se ne mogu odbiti i sve druge troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja se vrši u toku korisnog vijeka pri čemu se primjenjuje proporcijalni metod amortizacije. Stopa amortizacije iznosi 16,80%.

Na dan izvještaja o finansijskom položaju nematerijalna ulaganja se sastoje od vrijednosti kupljenog softvera.

Nekretnine, postrojenja i oprema

U nekretnine, postrojenja i opremu spadaju: zemljište, građevinski objekti, oprema, investicione nekretnine, ulaganja na tuđim nekretninama i opremi i nekretnine u pripremi.

U momentu nabavke ova imovina se vreduje po nabavnoj vrijednosti koja obuhvata fakturu vrijednost dobavljača i zavisne troškove pribavljanja sredstava.

Nakon početnog priznavanja nekretnine, postrojenja i oprema se vrednuje po sadašnjoj vrijednosti (nabavna vrijednost umanjena za iznos obračunate amortizacije i gubitka po osnovu obezbjeđenja).

Sadašnja vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme uvećava se za naknadna ulaganja po osnovu adaptacije, zamjene dijelova i generalnih popravki, pod uslovom da se ova ulaganja mogu izmjeriti i da ona produžuju korisni vijek sredstava.

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme se vrši primjenom proporcionalne metode amortizacije. Na nabavnu vrijednost su primjenjene slijedeće amortizacione stope (%):

- građevinski objekti 1,3
- oprema 10-20 (računarska oprema 20%, motorna vozila 15,50%, namještaj 12,50%)

Investicione nekretnine

Investicione nekretnine su nekretnine koje Društvo kao vlasnik drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrijednosti kapitala ili radi i jednog i drugog, a ne radi obavljanja redovnog poslovanja iz registrovane djelatnosti.

Investicione nekretnine se vrednuju po nabavnoj vrijednosti. Nakon početnog priznavanja po nabavnoj vrijednosti, investicione nekretnine se vrednuju po sadašnjoj vrijednosti (nabavna vrijednost umanjena za iznos obračunate amortizacije).

Investicione nekretnine se amortizuju primjenom proporcionalnog metoda amortizacije. Primjenjuje se stopa amortizacije od 1,3%.

Obezvrijeđenje vrijednosti nematerijalnih ulaganja i nekretnina, postrojenja i opreme

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Društva vrši provjeru obezvrjeđenosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina postrojenja i opreme prikazane u poslovnim evidencijama. Ukoliko postoje indicije obezvrjeđenja vrši se procjena nadoknadivog iznosa. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procijenjen kao niži od vrijednosti iskazane u poslovnim evidencijama, vrijednost sredstva iskazanog poslovnim evidencijama se smanjuje do svoje nadoknadiive vrijednosti. Obezvrjeđenje se priznaje kao trošak tekućeg perioda i evidentira u okviru ostalih poslovnih rashoda.

Ako se kasnije poništi obezvrjeđenje, vrijednost sredstava prikazana u finansijskim izvještajima se povećava do promjenjene procjene nadoknadivog iznosa, ali tako da povećana vrijednost prikazana u finansijskim izvještajima ne prelazi iznos koji bi bio prikazan da se u proteklim godinama nije računalo obezvrjeđenje. Poništenje obezvrjeđenja se računa kao prihod tekućeg perioda.

Finansijski plasmani i potraživanja

Za potrebe mjerenja finansijskog sredstva nakon početnog priznavanja, finansijska sredstva se klasifikuju u četiri kategorije:

- a) Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha
- b) Ulaganja koja se drže do dospijeca
- c) Potraživanja i dati krediti
- b) Finansijska sredstva koja su raspoloživa za prodaju

Sve finansijske plasmane koji se drže do jedne godine Društvo klasifikuje kao kratkoročne, a plasmane koji se drže u periodu dužem od jedne godine Društvo klasifikuje kao dugoročne.

Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha su:

- a) Finansijska sredstva koja zadovoljavaju bilo koja od sledećih uslova:
 - stečen sa ciljem prodaje i/ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti
 - predstavljaju dio portfolia finansijskih sredstava kojima se upravlja zajedno i za koje postoji dokaz da su finansijska sredstva za kratkoročno ostvarenje dobiti ili

- derivati, osim ako su označeni kao i da predstavljaju dio efektivnog hedžing instrumenta

b) poslije početnog priznavanja naznačena od strane entiteta po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Finansijska sredstva namjenjena trgovanju se inicijalno vrednuju po fer vrijednosti. Fer vrijednost kod ovog tipa finansijskih sredstava ne uključuje transakcione troškove koji se mogu direktno pripisati kupovini /sticanju/izdavanju finansijskog sredstva. Ovi troškovi se u cjelosti evidentiraju na teret bilansa uspjeha u trenutku kupovine/sticanja/izdavanja.

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava namjenjeni trgovanju se vrši po fer vrijednosti koja se određuje na aktivnom tržištu (berzi) i predstavlja ponudenu cijenu berze na dan vrednovanja finansijskog sredstva. Promjene fer vrijednosti finansijskih sredstava namijenjenih trgovanju obuhvataju se u korist/teret bilansa uspjeha perioda u kome su nastale.

Hartije od vrijednosti koje se drže do dospijea

Ulaganja u hartije od vrijednosti koje se drže do dospijea vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, korištenjem metoda efektivne kamatne stope. Amortizovana vrijednost je nabavna vrijednost umanjena za otplate glavnice, korigovana za svaku razliku između nabavne vrijednosti i iznosa dospijea i umanjena za bilo koji otpis usljed obezvrjeđenja ili nenaplativosti. Efektivna kamatna stopa je stopa po kojoj se diskontuje očekivani tok budućih gotovinskih plaćanja do dospijea

Potraživanja i dati krediti

Potraživanja se vrednuju po nabavnoj vrijednosti uz korekciju za ispravku vrijednosti po osnovu obezvrjeđenja vrijednosti ili nenaplativosti. Ispravka vrijednosti potraživanja vrši se na osnovu procjene rukovodstva Društva, i to indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospijea za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana.

Procjena ispravke vrijednosti potraživanja vrši se u skladu sa Pravilnikom o načinu procijenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društva za osiguranje („Službeni glasnik RS“, broj 26/09, u daljem tekstu: Pravilnik). Kriterijumi utvrđeni navedenim Pravilnikom za procjenjivanje ispravke vrijednosti potraživanja navedeni su u napomeni 3.16.

Dati krediti se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korištenjem metoda efektivne kamatne stope. Amortizovana vrijednost je nabavna vrijednost umanjena za otplate glavnice, korigovana za svaku razliku između nabavne vrijednosti i iznosa dospijea i umanjena za bilo koji otpis usljed obezvrjeđenja ili nenaplativosti.

Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju obuhvataju finansijska sredstva koja nisu klasifikovana u prethodnoj grupi finansijskih sredstava.

Početno vrednovanje finansijskih sredstava koja su raspoloživa za prodaju vrši se po nabavnoj vrijednosti uvećanoj za transakcione troškove koji se direktno mogu pripisati njihovoj kupovini/sticanju/izdavanju.

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju vrši se po fer vrijednosti. Fer vrijednost se određuje na aktivnom tržištu (berzi) i predstavlja ponuđenu cijenu berze na dan vrednovanja finansijskog sredstva. U slučaju odsustva aktivnog tržišta naknadno vrednovanje se vrši na osnovu najbolje procjene o iznosu fer vrijednosti izvršenih ulaganja korištenjem metoda diskontovanja novčanih tokova ili oslanjanjem na mišljenje nezavisnog eksperta.

Promjene fer vrijednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju evidentiraju se direktno u kapitalu. Ukoliko Društvo utvrdi dugoročni i značajan pad fer vrijednosti na sredstvu raspoloživom za prodaju, svi kumulirani gubici priznati direktno u kapitalu se prenose sa pozicije kapitala u bilans uspjeha, iako sredstvo nije isknjiženo.

Društvo u svom portfoliju nema hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Društvo će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Društvo ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Društvo nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani koji se odnose na ulaganja u formiranje rezervnog fonda Biroa zelene karte u Bosni i Hercegovini i Fonda za naknadu šteta Biroa zelene karte u Bosni i Hercegovini, iskazani su po nominalnoj vrijednosti na dan ulaganja, uvećane za pripisanu kamatu.

Ostali dugoročni finansijski plasmani se odnose na dugoročno oročena novčana sredstva kod banaka i dugoročne zajmove date pravnim licima.

Potraživanja za premije

Potraživanja za premije obuhvataju potraživanja za premiju i učešća u naknadama šteta u zemlji i inostranstvu.

Ukoliko postoji vjerovatnoća da Društvo neće biti u stanju da naplati sve dospjele iznose prema ugovorenim uslovima, rukovodstvo procjenjuje iznos ispravke vrijednosti kojom se potraživanje svodi na realnu vrijednost terećenjem ostalih rashoda.

Procjenjivanje pozicija aktive

Društvo vrši procjenjivanje pozicija aktive u skladu sa Pravilnikom o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društva za osiguranje („Službeni glasnik RS“, broj 10/09, u daljem tekstu: Pravilnik).

Pozicije aktive klasifikuju se u kategorije, zavisno od stepena naplativosti, koji se određuje na osnovu broja dana koliko je prekoračen rok dospijeaća, procjene finansijskog položaja dužnika i kvaliteta instrumenata obezbjeđenja naplate. Rezervisanja za potencijalne gubitke terete rezultat poslovanja Društva.

U skladu sa Pravilnikom, sva potraživanja Društva razvrstavaju se u sljedeće kategorije:

Prva kategorija:

- a) potraživanja od dužnika čija je finansijska sposobnost zadovoljavajuća po svim kriterijumima,
- b) potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje blagovremeno, a izuzetno s docnjom do tri mjeseca;

Druga kategorija:

- a) potraživanja od dužnika čija finansijska sposobnost nije zadovoljavajuća, ali se ne očekuje njeno pogoršanje, osim potraživanja od nesolventnog i nelikvidnog dužnika,
- b) potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje s docnjom do pet, a izuzetno s docnjom do šest mjeseci;

Treća kategorija:

- a) potraživanja od dužnika čija finansijska sposobnost nije zadovoljavajuća posebno ako se uzme u obzir kriterijum solventnosti ili likvidnosti,
- b) potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje s docnjom do sedam, a izuzetno s docnjom do devet mjeseci;

Četvrta kategorija:

- a) potraživanja od dužnika u stečaju ili od dužnika za koga se osnovano može očekivati da će nad njim biti otvoren stečaj,
- b) potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje s docnjom od preko devet mjeseci,
- v) potraživanja od dužnika koji svoje obaveze po osnovu premije neživotnog osiguranja ne plaća poslije isteka perioda osiguranja, a ako je taj period duži od jedne godine, ne plaća ih poslije isteka godinu dana od započinjanja perioda osiguranja za tu godinu,
- g) potraživanja od dužnika koji obaveze po osnovu premije reosiguranja ne plaća poslije isteka perioda reosiguranja, a ako je taj period duži od jedne godine, ne plaća ih poslije isteka godinu dana od započinjanja perioda reosiguranja za tu godinu,
- d) potraživanja od lica koje je povezano lice s društvom za osiguranje, a koja bi inače bila klasifikovana u drugu ili treću kategoriju.

Iznos rezervisanja za potencijalne gubitke dobija se primjenom sljedećih procenata na bruto iznos potraživanja od komitenata:

<u>Kategorija</u>	<u>% rezervisanja</u>
Prva kategorija	5%-10%
Druga kategorija	25%-50%
Treća kategorija	50%-75%
Četvrta kategorija	100%

Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju gotovinu u blagajni, depozite kod komercijalnih banaka, kao i visoko likvidna sredstva koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promjene vrijednosti.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze obuhvataju kratkoročne obaveze iz poslovanja i ostale obaveze. Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u iznosu primljenih sredstava. Nakon početnog priznavanja finansijske obaveze se mjere u iznosu po kome je obaveza početno priznata umanjena za otplatu glavnice, uvećana za iznose kapitalizovanih kamata i umanjena za bilo koji otpis odobren od strane povjerioca. Finansijske obaveze su iskazane po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem efektivne kamatne stope. Obaveze po osnovu kamata na finansijske obaveze se evidentiraju na teret finansijskih rashoda u periodu na koji se odnose i prikazuju u okviru ostalih kratkoročnih obaveza.

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Društvo ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

Porezi i doprinosi

Tekući porez na dobitak

Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava primjenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koju predstavlja iznos dobitka prije oporezivanja po dobitku efekata usklađivanja prihoda i rashoda u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske.

Poreski propisi Republike Srpske ne predviđaju mogućnost da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povrat poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema izvještaju o finansijskom položaju – bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnovice potraživanja i obaveza u bilansu stanja i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobitak. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporezivi dobitak od kojeg se prenijeti poreski gubitak i krediti mogu umanjiti.

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata predstavljaju plaćanja prema važećim republičkim i opštinskim propisima radi finansiranja raznih komunalnih i republičkih potreba. Ovi porezi i doprinosi uključeni su u okviru ostalih poslovnih rashoda.

Porez na dodatu vrijednost

Zakonom o porezu na dodatu vrijednost uvedena je obaveza i regulisan je sistem plaćanja poreza na dodatu vrijednost (PDV) na teritoriji Bosne i Hercegovine. Članom 25 navedenog Zakona usluge osiguranja i reosiguranja su oslobođene plaćanja poreza na dodatu vrijednost

Beneficije za zaposlene

Porezi i doprinosi za obezbjeđenje socijalne sigurnosti zaposlenih

U skladu sa domaćim propisima i usvojenom računovodstvenom politikom, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih u iznosima koji se obračunavaju primjenom specifičnih, zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Obaveze po osnovu otpremnina

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine, radnicima koji su zaključili ugovor o radu na neodređeno vrijeme, prilikom odlaska u penziju u visini tri prosječne plate Društva ili tri prosječne plate radnika, ako je to za njega povoljnije. Kao osnovica za obračun uzima se najveća mjesečna plata ostvarena u poslednjih 12 mjeseci prije ostvarivanja prava na penziju. Na osnovu IAS 19 – Primanja zaposlenih zahtijeva se obračun i evidentiranje sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine.

Na dan 31. Decembra 2015. godine Društvo je izvršilo obračun i evidentiranje sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine u svojim finansijskim izvještajima.

Izvještavanje po segmentima

Segment je zasebno prepoznatljiv dio društva koji je angažovan na pružanju usluga (poslovni segment) ili na pružanju usluga u određenom ekonomskom okruženju (geografski segment) koji u sebi sadrži rizike i koristi različite od onih u drugim segmentima.

ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE

Ove objave nadopunjuju bilješku o upravljanju izmjenjenim rizicima i bilješku o upravljanju rezervama osiguranja.

Društvo sačinjava procjene i pretpostavke o budućnosti. Takve pretpostavke i procjene, po definiciji će rijetko odgovarati stvarnim rezultatima.

Procjene vezane uz rezervacije za ugovore o osiguranju predstavljaju najznačajniji izvor neizvjesnosti procjena.

Glavni izvori neizvjesnosti promjena

Procjene neizvjesnosti vezane uz rezerve.

Najznačajnije promjene vezane za finansijske izvještaje Društva odnose se na formiranje rezervi. Društvo ima razumno oprezan pristup formiranju rezervisanja u skladu sa regulativom Agencije za osiguranje RS.

Regulatorni zahtjevi

Agencija za osiguranje RS je ovlaštena za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Društva i može zahtijevati izmjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u skladu sa odgovarajućim propisima.

Ključne računovodstvene prepostavke u primjeni računovodstvenih politika

a) Upravljanje rizikom osiguranja

Primarni rizik kojem je društvo izloženo po ugovorima o osiguranju je rizik da stvarne štete i naknade, ili vrijeme njihovog nastanka, bude različito od očekivanih. Na ovo utiču učestalost i veličina šteta, stvarne isplate naknada i naknadni razvoj dugoročnih šteta. Cilj Društva je da osigura da rezerve budu dovoljne za pokriće ovih obaveza.

Rizik osiguranja se odnosi na neizvjesnost osiguranja kao djelatnosti. Najznačajnije komponente rizika osiguranja su premijski i rizik rezervisanja. Oni se tiču adekvatnih premijskih tarifa i adekvatnih rezervisanja u odnosu na obaveze iz osiguranja i kapitalnom osnovu.

Premijski rizik je prisutan u trenutku izdavanja polise prije nego što se dogodi osigurani slučaj te predstavlja rizik da će troškovi i štete koje će nastati biti veći od primljenih premija. Rizik rezervi predstavlja rizik da je ukupan nivo tehničkih rezervi krivo procjenjen ili da će stvarne štete varirati oko statističke srednje vrijednosti. Rizik odustajanja predstavlja neočekivano veću ili manju premijsku stopu odustajanja od polisa.

Upravljanje rizicima

Društvo upravlja rizikom osiguranja kroz procedure odobravanja transakcija, cijena usluga i reosiguranjem. Strategija pribave teži diverzifikaciji koja će osigurati uravnotežen portfelj. Društvo reosigurava dio rizika pribave kako bi se kontrolisala izloženost gubicima i zaštitio kapital. Adekvatnost obaveza procjenjuje se uzimajući u obzir odgovarajuću imovinu.

Koncentracija rizika osiguranja

Uprava Društva vjeruje da Društvo nema značajnih koncentracija izloženosti prema bilo kojoj skupini osiguranika.

b) Osnovne pretpostavke koje imaju najveći uticaj na priznatu imovinu, obaveze, prihode i rashode iz poslovanja

Na datum izvještavanja formira se rezervacija za procijenjeni konačan trošak podmirenja svih nastalih šteta koje proizilaze iz događaja nastalih do tog datuma, bilo da je prijavljena ili ne, skupa sa odgovarajućim troškovima obrade štete umanjeno za već likvidirane iznose.

Obaveze za prijavljene štete (RBNS) je procijenjena posebno za svaku pojedinačnu štetu uzvši u obzir okolnosti, dostupne informacije od procjenitelja i dokaze o iznosima sličnih šteta. Pojedinačne štete se redovno pregledavaju i rezerva se redovno ažurira kada se prijave nove informacije.

Udio reosiguranja se određuje na osnovu ugovora o reosiguranju koji je vrijedio u trenutku nastanka štete.

Procjena rezervi za nastale neprijavljene štete (IBNR) je podložna većem stepenu neizvjesnosti nego rezerve za prijavljene štete.

Ključne metode za obračun IBNR, koje se nisu mjenjale u odnosu na prethodnu godinu su:

- Metoda lančanih ljestvica
- Metoda očekivane kvote šteta

Pretpostavke koje imaju najveći uticaj na mjerenje iznosa rezervi za neživotna osiguranja su sledeće:

Očekivana kvota šteta

Kvota šteta predstavlja omjer nastalih šteta u odnosu na zaradene premije. Očekivana kvota šteta prati trend kvote šteta proteklih godina.

Preostali faktor razvoja šteta

Za štete „dugog repa“ nivo rezervi u velikoj mjeri zavisi o procjeni razvoja šteta od poslednje godine razvoja za koju postoje istorijski podaci do konačnog razvoja. Preostali faktori razvoja šteta se procjenjuje matematičkim metodama ili se baziraju na aktuarskoj procjeni.

Test adekvatnosti obaveza

Očekivani novčani tokovi vezani za štete i troškove se procjenjuju na osnovu iskustva iz proteklog perioda i usklađuju za značajne pojedinačne gubitke za koje se ne očekuje da će se ponoviti. Test je proveden na ukupnom neživotnom portfelju.

Osjetljivost dobiti ili gubitaka na promjene značajnih varijabli

U neživotnim osiguranjima, varijable koje imaju najveći uticaj na obaveze osiguranja odnose se na nastanak šteta i promjene u troškovima.

Odredbe i uslovi ugovora o osiguranju koje imaju značajni uticaj na iznos, vrijeme neizvjesnost budućih novčanih tokova

Društvo nudi sve vidove osiguranja osim životnog osiguranja. Društvo ima mogućnost uvećanja premije kao i odbijanje šteta koje proizilaze iz prevara. Buduće štete su glavni izvor neizvjesnosti koji utiče na iznos i vrijeme budućih novčanih tokova. Iznos plaćen po pojedinoj šteti je ograničen sumom osiguranja koja je utvrđena u polisi osiguranja.

Ostali značajni izvori neizvjesnosti vezani za neživotna osiguranja proizilaze iz regulative koja daje pravo prijave štete prije stupanja na snagu zastare (3 godine). Ova odredba je posebno značajna za trajnu invalidnost koja proizilazi iz osiguranja nezgode.

Upravljanje finansijskim rizicima

Ovi rizici uključuju tržišni, kreditni i rizik likvidnosti. Svaki od ovih rizika je opisan dalje u tekstu sa sažetkom načina na koje Društvo upravlja tim rizikom.

Tržišni rizik

Tržišni rizik uključuje tri vrste rizika:

Valutni rizik – rizik da će se vrijednost ili budući novčani tokovi finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjene kursa.

Rizik promjene kamatnih stopa – rizik da će se fer vrijednost ili budući novčani tokovi finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjene u tržišnim kamatnim stopama.

Cjenovni rizik – rizik da će se vrijednost ili budući novčani tokovi finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjene cijena na tržištu.

Kamatni rizik

Društvo nema obaveze po uzetim kreditima i promjene kamatnih stopa ne utiču na nivo tehničkih rezervi. Sva kamatorna ulaganja Društva na dan izvještavanja nose fiksnu kamatnu stopu tako da ne bi bilo direktnog efekta na dobit ili gubitak u slučaju promjene kamatnih stopa.

Cjenovni rizik

Glavni izvor izloženosti cjenovnom riziku su ulaganja u hartije od vrijednosti. Cilj Društva je ulaganje u diverzifikovani portfelj visoko kvalitetnih, likvidnih HOV. Portfelj Društva je ograničen parametrima koje donosi Uprava društva i regulatorni organ.

Rizik promjene kursa

Društvo je izloženo riziku promjene kursa kroz transakcije u stranim valutama. Te transakcije su uglavnom vezane za likvidirane ino štete. Obim i značaj tih transakcija i eventualni rizik u vezi sa njima praktički ne mogu uticati na dobitak ili gubitak Društva.

Kreditni rizik

U toku svog redovnog poslovanja Društvo je izloženo kreditnom riziku. Kreditni rizik se odnosi na rizik da druga strana neće izmiriti svoje ugovorene obaveze ili će rezultirati finansijskim gubitkom. Izloženost Društva i kreditni rejting klijenta stalno se nadgledaju a ukupna vrijednost zaključnih finansija je razdijeljena između odobrenih klijenata. Društvo permanentno prati finansijske struje i poslovanje svojih značajnih komitenata odnosno izloženosti riziku deponovanja i ulaganja sredstava.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje kao rezultat finansijskih aktivnosti Društva i upravljanja pozicijama. U izvještajnom periodu Društvo je vodilo računa o likvidnosti i na taj se način štitilo od prekomjerne izloženosti riziku bočne strukture i strukture neusklađenosti imovine sa obavezama. Rukovodstvo Društva svakodnevno razmatra izvještaj i stanje deponovanih sredstava. Empirijski se utvđuje kritični dan za likvidnost Društva, odnosno datumi značajnog odliva sredstava. Na osnovu identifikacije raspoloživih sredstava i dnevno utvrđenih potreba, donosi se odluka o korištenju sredstava.

Ostala dugoročna značajna finansijska ulaganja odnose se na dugoročno oročene depozite u komercijalnim bankama u RS o čemu je bilo riječi u prethodnom tekstu. Ulaganja su iskazana u vrijednosti oročenih depozita.

Upravljanje kapitalom

Politika upravljanja kapitalom Društva je:

Stroga primjena zakonskih propisa u vezi obračuna kapitala i garantnog fonda u svrhe primjene pravila o upravljanju rizicima.

Takođe, kapital Društva ne može biti manji od margine solventnosti izračunate po pravilniku 1/3 margine solventnosti (garantnog fonda) i minimalnog iznosa garantnog fonda propisanog Zakonom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

1. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	Ostala nematerijalna ulaganja	Ukupno
Nabavna vrijednost:		
Stanje na početku godine	68.081	68.081
Povećanja:		
Nove nabavke	4.511	4.511
Procena i revalorizacija		
Smanjenja:		
Rashod, prodaja i drugo		
Stanje na kraju godine	72.592	72.592
Kumulirana ispravka vrijednosti:		
Stanje na početku godine	50.924	50.924
Povećanja:		
Amortizacija	8.000	8.000
Procena		
Smanjenja:		
Kumulirana ispravka u otuđenju		
Stanje na kraju godine	58.924	58.924
Neto sadašnja vrijednost:		
31.12.2014. godine	17.157	17.157
Neto sadašnja vrijednost:		
31.12.2015. godine	13.668	13.668

Nematerijalna ulaganja čine: Vrijednost knjigovodstvenog softvera pantheon, i softver Konarat za polise osiguranja vrijednosti.

2. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Investicione nekretnine	Nekretnine u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost:						
Stanje na početku godine	333.483	530.008	783.944	1.835.811	2.313.352	5.864.679
Povećanja:						
Nove nabavke			171.019	431.392	411.254	1.018.176
Procena i revalorizacija						
Smanjenja:						
Rashod, prodaja i drugo						
Stanje na kraju godine	333.483	530.008	954.964	2.267.202	2.724.606	6.882.855
Kumulirana ispravka vrijednosti:						
Stanje na početku godine		21.795	312.779	61.306		446.804
Povećanja:						
Amortizacija		6.890	108.605	22.826		146.321
Procena						
Smanjenja:						
Kumulirana ispravka u otuđenju						
Stanje na kraju godine		28.685	421.384	84.132		593.125
Neto sadašnja vrijednost:						
31.12.2014. godine	333.483	508.213	471.165	1.774.504	2.313.352	5.400.717
Neto sadašnja vrijednost:						
31.12.2015. godine	333.483	501.323	533.580	2.183.070	2.724.606	6.276.062

Zemljište

Vrijednost zemljišta u iznosu od 333.483 KM čini:

Zemljište u Banja Luci na kojem je izgrađen poslovni objekat sjedišta Društva površine 1.146 m² i zemljište oko poslovne zgrade površine 807 m² ukupne vrijednosti 151.308 KM, upisano u ZK Uložak broj 12394 od 21.03. 2014. godine, KO SP Banjaluka. Na zemljištu je upisana hipoteka u korist IRB RS u svrhu otplate kredita preduzeća Auto Centar Alfa doo Gradiška.

Zemljište u Kostajnici ispod poslovne zgrade površine 647 m² i oko poslovne zgrade površine 1.753 m², ukupne vrijednosti 96.000 KM, upisano u ZK Uložak broj 517 od 27.03. 2014. godine, KO SP Mrakodol Kostajnica. Na zemljištu je upisana hipoteka u korist IRB RS u svrhu otplate kredita preduzeća Auto Centra Alfa doo Gradiška.

Zemljište u Čelincu ispod poslovne zgrade površine 563 m² i oko poslovne zgrade površine 835 m² ukupne vrijednosti 86.175 KM, upisano u ZK Uložak broj 232 od 27.07. 2012. godine, KO SP Osječko Čelinac. Na zemljištu nema tereta.

Građevinski objekti

Na dan bilansiranja građevinske objekte koji služe za obavljanje poslovne djelatnosti čine:

Objekat u Banja Luci, koji je etažiran na:

Objekat PR-GA-1 Poslovni prostor površine 125 m²

Objekat PR-1 Poslovni prostor površine 26 m²

Objekat 1-1 Poslovni prostor površine 90 m²

U poslovnim knjigama Društva predmetne etažne svojine iskazane su grupisane u ukupnoj vrijednosti 337.790 KM i ispravke vrijednosti od 18.297 KM.

Potrebno je odvojeno iskazati nabavnu vrijednost i ispravku vrijednosti etažnih cjelina prema broju kvadrata i odvojeno amortizovati u skladu sa MRS 16.

Poslovni objekat u Čelincu površine 153 m² čija nabavna vrijednost iznosi 192.218 KM a akumulirana amortizacija iznosi 10.387 KM.

Postrojenja i oprema

Povećanje nabavne vrijednosti opreme u iznosu od 171.019 KM je po osnovu novih nabavki razne opreme koja se koristi u redovnom poslovanju, a najvećim dijelom se odnosi na nabavku automobila namještaja i računarske opreme za opremanje poslovnica Društva.

Investicione nekretnine

Investicione nekretnine čine:

Poslovni prostor površine 328 m² u objektu u Objekat PR-1 u Banja Luci nabavne vrijednosti 1.457.368 KM, ispravke vrijednosti 74.973 KM, a koji je izdat pod tekući zakup. U toku 2015. godine u predmetnu nekretninu je uloženo 71.392 KM.

Nekretnina u Srpcu nabavne vrijednosti 449.834 KM a koja se sastoji od građevinskog objekta površine 176 m² i dvorišta površine 361 m². Objekat je aktiviran a u toku 2014. godine i izdat je pod tekući zakup. Akumulirana ispravka vrijednosti na dan 31.12.2015 godine iznosi 9.159 KM.

Zemljište u Gradišci k.č. 1905/45 ko Gradiška površine 1675 m² koje je kupljeno u toku 2015 godine od preduzeća Auto Centar Alfa doo Gradiška po cijeni od 360.000,00 KM.

Nekretnine u pripremi čine:

Dio poslovnog objekta u Banjoj Luci u izgradnji, vrijednosti u iznosu od 2.480.907 KM, Suvlasnički dio nekretnine u Sarajevu (za smještaj Biroa zelene karte BiH) u iznosu od 52.000 KM. Građevinski objekat u izgradnji Kostajnica u iznosu od 191.699 KM.

Povećanje ulaganja na građevinskim objektima u izgradnji u ukupnom iznosu od 411.254 KM su po osnovu ulaganja u poslovni objekat sjedišta Društva u Banjaluci, i najvećim dijelom se odnosi na ulaganje u vanjski izgled objekta.

Na građevinskim objektima u izgradnji evidentiran je dio asvaltiranja parkinga u Banjaluci vrijednosti 30.750 KM i Kostajnici vrijednosti 29.541 KM, koji dio ulaganja treba evidentirati odvojeno od ulaganja u zgradu, odvojeno aktivirati i amortizovati u skladu sa MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema.

3. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	Dugoročni finansijski plasmani u zemlji	Ostali dugoročni finansijski plasmani	Ukupno
BRUTO VRIJEDNOST			
Vrijednost na početku godine	725.232	700.000	1.425.939
Povećanje		814.000	814.000
Smanjenje	254.029		254.029
Vrijednost na kraju godine	471.203	1.514.000	1.985.203

Dugoročni finansijski plasmani u zemlji

Dugoročni finansijski plasmani na dan 31.12. 2015. godine iznose 752.938 KM i odnose se na: Sredstva u iznosu 444.048 KM uplaćena za formiranje sredstava rezervnog fonda i fonda za nadoknadu štete Birou zelene karte u Bosni i Hercegovini.

Potraživanje po osnovu zajma zastupničkoj kući Agencija Arenta u iznosu od 27.156 KM datog 30.12.2014. godine na period od 24 mjeseca uz kamatnu stopu od 6%.

Ostali dugoročni finansijski plasmani

Ostali dugoročni finansijski plasmani u iznosu od 700.00 KM se odnosi na dugoročno oročena novčana sredstva kod poslovnih banaka i to:

Naziv banke	Iznos u KM	Datum dospijeća	Kamatna stopa
Sberbank a.d. Banja Luka	264.000	17.06.2018	3,80 %
Sberbank a.d. Banja Luka	150.000	17.12.2016	3,10 %
Sberbank a.d. Banja Luka	100.000	30.12.2016	3,10 %
Komercijalna Banka a.d. Banja Luka	300.000	30.12.2017	3,70 %
Sberbank a.d. Banja Luka	200.000	24.07.2018	3,74 %
Sberbank a.d. Banja Luka	100.000	29.09.2018	3,20 %
MFbank a.d. Banja Luka	400.000	22.12.2018	4,30 %
UKUPNO	1.514.000		

4. ZALIHE I DATI AVANSI

	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
Materijal	4.274	2.428
I Zalihe, neto	4.274	2.428
Bruto dati avansi	166.029	151.666
Ispravka vrijednosti datih avansa	119.962	93.314
II Dati avansi - ukupno	46.067	58.353
III ZALIHE I DATI AVANSI (I+II)	50.341	60.780

5. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PREMIJA, UČEŠĆA U NAKNADI ŠTETA I OSTALI KUPCI

	Potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja	Ostali kupci	Ukupno
Bruto stanje na početku godine	199.492	32.920	232.412
Bruto stanje na kraju godine	355.754	34.614	390.368
Ispravka vrijednosti na početku godine	8.582	32.920	41.502
Ispravka vrijednosti na kraju godine	36.544	32.920	69.464
NETO STANJE			
31.12.2014. godine	190.910		190.910
31.12.2015. godine	287.459	1.694	289.153

Potraživanja po osnovu ostale premije najvećim dijelom u iznosu od 149.929 KM odnosi se na potraživanje od Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske.

6. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA I DRUGA POTRAŽIVANJA

	Potraživanja iz specifičnih poslova	Druga potraživanja
Bruto stanje na početku godine	161.444	96.949
Bruto stanje na kraju godine	209.981	67.989
Ispravka vrijednosti na početku godine	30.309	23.178
Ispravka vrijednosti na kraju godine	75.845	23.494
NETO STANJE		
31.12.2014. godine	131.135	73.771
31.12.2015. godine	134.136	44.495

Potraživanja iz specifičnih poslova u neto iznosu čine:

Prava na regres u iznosu od 80.147 KM, otkupa šteta u iznosu od 2.435 KM, potraživanja za uslužno izvršni uviđaj 13.989 KM, zakupa u iznosu od 40.000,00 KM.

Potraživanja za zakup su formirana u toku godine po osnovu ugovora o zakupu investicionih nekretnina.

Druga potraživanja u neto iznosu od 44.495 KM u cjelosti čini potraživanje za kamatu.

7. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI U ZEMLJI

	Kratkoročni finansijski plasmani u zemlji	Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	Ukupno
Bruto stanje na početku godine	72.850	3.609.016	3.681.866
Bruto stanje na kraju godine	108.830	4.027.673	4.136.503
Ispravka vrijednosti na početku godine	26.044		26.044
Ispravka vrijednosti na kraju godine	36.544		36.544
NETO STANJE			
30.12.2014. godine	46.805	3.609.016	3.655.821
31.12.2015. godine	72.286	4.027.673	4.099.959

Kratkoročni finansijski plasmani u zemlji

Kratkoročni finansijski plasmani u zemlji su po osnovu kratkoročnih beskamratnih pozajmica radnicima.

Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha u iznosu od 4.027.673 KM se odnose na obveznice ratne štete koje je Društvo kupilo na berzi. Odlukom Upravnog odbora su klasifikovane kao Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Tabelarni pregled obveznica u vlasništvu Društva dan 31.12.2015

HOV	Oznaka hartije	Datum obračuna	Količina	Nabavna cijena	Tržišna cijena	Nabavna vrijednost	Tržišna vrijednost	
1	Izmirenje ratne štete 1	RSRS-O-A	31.12.2015	1.105.664	53,6251	85,00	592.913,43	751.851,52
2	Izmirenje ratne štete 2	RSRS-O-B	31.12.2015	754.903	53,8993	84,50	403.267,35	510.314,43
3	Izmirenje ratne štete 3	RSRS-O-C	31.12.2015	1.625.626	57,0501	85,50	896.728,37	1.111.928,18
4	Izmirenje ratne štete 4	RSRS-O-D	31.12.2015	423.600	50,0425	84,00	211.980,03	320.241,60
5	Izmirenje ratne štete 5	RSRS-O-E	31.12.2015	399.839	44,4582	84,00	177.761,22	335.864,76
6	Izmirenje ratne štete 6	RSRS-O-F	31.12.2015	650.630	49,1896	85,00	320.042,29	553.035,50
7	Izmirenje ratne štete 7	RSRS-O-G	31.12.2015	50.672	60,6004	80,00	30.929,94	40.537,60
8	Izmirenje ratne štete 8	RSRS-O-H	31.12.2015	94.000	65,0305	78,47	61.488,73	73.761,80
9	Izmirenje ratne štete 9	RSRS-O-I	31.12.2015	424.451	61,9837	77,78	252.232,12	330.137,99
				5.529.385			2.947.343,48	4.027.673,39

8. GOTOVINA I EKVIVALENTI GOTOVINE

	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
Poslovni računi - domaća valuta	415.986	375.115
Blagajna - domaća valuta	5.493	39.390
Gotovina i ekvivalenti gotovine - ukupno	421.479	414.505

9. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
Razgraničeni troškovi zakupnina		108.786
Razgraničeni troškovi pribave	299.642	211.525
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	74.163	8.135
Aktivna vremenska razgraničenja - ukupno	373.805	328.446

Razgraničeni troškovi pribave na dan 31.12.2015. godine iznose 299.642 KM, cjelokupno se odnose na razgraničene troškove bruto plata zaposlenih koji rade direktno na pribavi osiguranja. Obračun razgraničenja troškova na naredni obračunski period je urađen na osnovu obračuna razgraničenja premije osiguranja, s čijom prodajom su troškovi bruto plata zaposlenih koji rade na pribavi osiguranja, direktno povezani.

Ostala vremenska razgraničenja u iznosu od 74.163 KM odnose se na unaprijed plaćene ostale troškove.

10. KAPITAL

	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
Akcijski kapital	5.250.000	5.250.000
Zakonske rezerve	210.261	159.671
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	300.878	100.422
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	961.201	645.457
KAPITAL	6.722.340	6.155.550

Struktura akcijskog kapitala Društva na dan 31. decembar 2015. godine je bila sljedeća

Obične akcije:	Broj akcija	Vrijednost
Zoran Tunjić	32,500	3.250.000
Povlaštene akcije:		
Fond za restituciju		
RS	9,990	999,000
Akcijski Fond RS	9,990	999,000
Zoran Tunjić	10	1,000
Branislav Gecić	<u>10</u>	<u>1,000</u>
Ukupno	<u>40,000</u>	<u>5.250.000</u>

Povlaštene nekumulativne akcije

Povlaštene nekumulativne akcija Društva emitovane drugom emisijom sadrže sljedeća prava za njihove vlasnike:

- dividendnu stopu od 8% na godišem nivou, koja dopijeva na naplatu najkasnije 30.juna svake godine.
- ako Emitent ne isplati ukupan iznos dividende na povlaštene nekumulativne akcije do 30. juna tekuće godine za prethodnu godinu, povlaštene nekumulativne akcije dobijaju pravo glasa do isplate dividende u omjeru 1:1
- Emitent daje pravo vlasnicima povlašćenih nekumulativnih akcija da ih mogu konvertovati u obične (redovne) akcije u omjeru 1:1, i u tom slučaju daje pravo vlasnicima na određen broj predstavnika u organima društva,
- Emitent daje pravo prioriteta vlasnicima povlašćenih nekumulativnih akcija, u odnosu na vlasnike običnih akcija, kod raspodjele likvidacione i stečajne mase,
- Emitent je u obavezi da izvršava izvještavanje prema vlasnicima povlašćenih nekumulativnih akcija, i
- Emitent daje pravo vlasnicima povlašćenih nekumulativnih akcija da ih prodaju Akcionarskom društvu najniže po cijeni po kojoj su ih stekli, ukoliko Društvo ne ispunjava uslove propisane Prospektom i osnivačkim aktom, koje se odnose na obaveze prema vlasnicima povlašćenih akcija.

Vlasnici običnih akcija, imaju pravo odlučivanja/opciju, o isplati, i načinima isplate dividende. Vlasnici povlašćenih akcija imaju pravo odlučivanja samo ako:

- se takva povlaštena akcija pretvori u običnu akciju, i
- dividende na povlaštene akcije koje su stečene i čija je isplata zahtijevana, nisu isplaćene do definisanog roka isplate.

Nominalna vrijednost jedne obične i povlašćene nekumulativne akcije sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine je ista, i iznosi 100 Konvertibilnih maraka.

11. GARANTNI FOND

	31. decembra 2015.
Akcijski kapital	5.250.000
Zakonske rezerve	210.261
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	300.878
Nematerijalna ulaganja	(13.668)
BAZIČNI KAPITAL	5.747.470
Nelikvidna sredstva	(555.704)
Raspoloživi kapital	5.191.766
GARANTNI FOND	4.000.000
Više bazičnog kapitala	1.747.470

Bazični kapital, obračunat je u skladu sa Pravilnikom o načinu obračuna kapitala i adekvatnosti kapitala društva za osiguranje (Službeni Glasnik RS broj 103/12), na dan 31.12.2015. godine u iznosu od 5.747.470 KM predstavlja vrijednost akcijskog kapitala, uvećanu za prenesenu dobit i zakonske rezerve sa stanjem na dan 31.12.2015. godine i umanjenu za vrijednost nematerijalnih ulaganja sa stanjem na dan 31.12.2015. godine. Raspoloživi kapital sa stanjem na dan 31.12.2015.godine u iznosu od 5.191.766 KM predstavlja bazični kapital umanjen za nelikvidna sredstva.

Na dan 31.12.2015.godine ostvareni bazični kapital je bio veći od minimalnog garantnog fonda definisanog članom 52 i 53 zakona o društvima za osiguranje, koji za društvo iznosi 4.000.000 KM.

12. DUGOROČNA REZERVISANJA

	31.decembra 2015.	31. decembra 2014.
Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	46.853	42.493
Ostala dugoročna rezervisanja	203.009	82.066
Dugoročna rezervisanja - ukupno	249.862	124.559

Rezervisanja za otpremnine zaposlenih u iznosu od 46.583 KM, je priznato na datum bilansa 31.12.2015. godine, na osnovu aktuarske procjene od strane ovlašćenog aktuara u skladu sa MRS 19 Primanja zaposlenih. Rezervisanja se odnose na sadašnju vrijednost budućih isplata za otpremnine prilikom odlaska radnika u penziju.

Ostala dugoročna rezervisanja u iznosu od 203.009 KM predstavljaju rezervisanja po osnovu eventualnog plaćanja poreza na dobit na prihod od usklađivanja vrijednosti hartija od vrijednosti, koje Društvo nije uključilo u osnovicu poreza na dobit. Društvo je uložilo žalbu Ministarstvu Finansija RS na rješenje inspektora Poreske Uprave RS kojim je naloženo uključivanje ovih prihoda u osnovicu poreza na dobit. Postupak žalbe je još u toku.

13. OBAVEZE PO OSNOVU ŠTETA I UGOVORENIH IZNOSA

	31.decembra 2015.	31. decembra 2014.
Obaveze po osnovu šteta i ugovorenih iznosa	1.250	28.419
Obaveze po osnovu šteta - ukupno	1.250	28.419

14. OBAVEZE PO OSNOVU BRUTO ZARADA

	31.decembra 2015.	31. decembra 2014.
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	49.104	45.976
Obaveze za porez na zarade	6.651	5.821
Obaveze za doprinose na zarade	43.636	21.854
Obaveze za doprinose na zarade koje se refundiraju		993
Obaveze po osnovu bruto zarada - ukupno	99.391	74.644

15. OBAVEZE PO OSNOVU BRUTO NAKNADA ZARADA

	31.decembra 2015.	31. decembra 2014.
Obaveze za ostala neto lična primanja	950	2.600
Obaveze za porez na ostala lična primanja	1.577	1.513
Obaveze po osnovu bruto naknada zarada - ukupno	2.527	4.113

16. DRUGE OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	31.decembra 2015.	31. decembra 2014.
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	15.283	10.413
Dobavljači u zemlji	364.684	210.131
Obaveze prema članovima upravnog i nadzornog odbora	2.279	2.399
Obaveze za ostale naknade po ugovoru	63.651	9.593
Druge obaveze iz poslovanja - ukupno	445.897	232.536

17. OBAVEZE ZA POREZE, DOPRINOSE, DRUGE KRATKOROČNE OBAVEZE I POREZ NA DOBIT

	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
Obaveze za dividende	124.680	116.321
Obaveze za poreze, komunalne i republička taksa	31.994	20.513
Obaveze za porez na zakupe i porez na dividendu	11.055	32.143
Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	2.011	2.302
Obeveze za porez na dobit	40.572	34.973
Obaveze za naknadu službenog putovanja	941	155
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge kratkoročne obaveze - ukupno	211.254	206.408

18. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
Prenosne premije neživotnih osiguranja	4.703.265	3.985.071
Rezervisane štete neživotnih osiguranja	1.249.682	912.888
Pasivna vremenska razgraničenja - ukupno	5.952.947	4.897.959

Prenosna premija neživotnih osiguranja

Društvo je na dan 31.12.2015. godine obračunalo prenosnu premiju u iznosu od 4.703.265 KM. Osnovica za obračun bruto prenosne premije je obračunata premija u tekućem obračunskom periodu. Obračun prenosne premije je urađen prema vremenu trajanja osiguranja po metodi pojedinačnog obračuna za svaki ugovor o osiguranju a na osnovu preostalog broja dana trajanja osiguranja nakon dana bilansiranja a putem automatske obrade podataka.

Rezervisane štete neživotnih osiguranja čine:

Stručna služba Društva je na dan 31.12.2015. izvršila obračun rezervacija za štete u iznosu od 1.249.682 KM. Obračun je izvršen, u skladu sa Pravilnikom o formiranju i načinu obračunavanja rezervacije za štete i potpisan od strane ovlašćenog aktuara. Obrada šteta i popunjavanje izvještaja o rezervisanim i rešenim štetama vrši se u centrali Društva u Banjoj Luci.

19. PRIHODI OD PREMIJE OSIGURANJA I DRUGI POSLOVNI PRIHODI

	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
Fakturisana premija od obaveznog osiguranja	8.883.305	7.571.570
Fakturisana premija od neobaveznog osiguranja	75.461	
Promjene prenosne premije	(718.194)	(916.285)
Prihodi od regresnih potraživanja	65.907	12.221
Prihodi od uslužnih zapisnika	3.733	2.346
Prihodi od zelenih kartona	77.824	66.668
Prihodi od povrata poreskih dažbina	20.756	19.871
Prihodi od izdavanja u zakup	18.000	16.331
Prihodi od otkupa šteta	6.652	3.888
Prihodi od smanjenja rezervacija		27.588
Poslovni prihodi - ukupno	<u>8.434.340</u>	<u>6.780.088</u>

20. FUNKCIONALNI DOPRINOSI

	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
Doprinosi Birou Zelene karte BIH	177.946	158.208
Doprinosi zaštitnom fondu RS	140.491	107.746
Naknade agenciji za osiguranje	72.629	64.828
Funkcionalni doprinosi - ukupno	<u>391.066</u>	<u>330.782</u>

21. NAKNADE ŠTETA I OSTALE NAKNADE NEŽIVOTNIH OSIGURANJA

	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
Likvidirane štete	1.869.507	1.403.706
Rashodi po osnovu reosiguranja	80.942	60.259
Povećanje rezervisanja za štete	336.794	161.702
Funkcionalni doprinosi - ukupno	<u>2.287.243</u>	<u>1.625.667</u>

22. TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA

	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
Troškovi amortizacije	168.825	158.027
Troškovi ostalih rezervisnja	120.943	82.066
Troškovi materijala goriva i energije	181.231	140.658
Troškovi provizije	66.825	61.045
Troškovi proizvodnih usluga	1.795.399	2.409.896
Troškovi reklame i propagande	863.290	148.173
Troškovi reprezentacije	42.931	31.341
Troškovi premija osiguranja	11.513	8.284
Troškovi platnog prometa	24.971	25.604
Troškovi neproizvodnih usluga	395.614	357.842
Ostali nematerijalni troškovi	717.874	285.781
Troškovi bruto zarada	805.291	691.666
Ostali lični rashodi i naknade	130.727	135.431
Troškovi sprovođenja osiguranja - ukupno	<u>5.325.438</u>	<u>4.535.814</u>

Troškove proizvodnih usluga najvećim dijelom čine troškovi zakupa reklamnog prostora na nepokretnoj imovini 1.176.831 KM po osnovu Ugovora sa fizičkim i pravnim licima, troškovi zakupa reklamnog prostora na pokretnim stvarima 338.562 KM po osnovu Ugovora sa fizičkim i pravnim licima i troškovi zakupa poslovnih prostora u iznosu od 206.353 KM.

Ostale nematerijalne troškove najvećim dijelom čine troškovi donacija i pomoći u iznosu od 358.707 KM, i troškovi sponzorstava 182.108 KM.

Obračunati režijski dodatak iznosi 2.683.133 KM. Troškovi sprovođenja osiguranja iznose 5.325.438 KM i veći su za 2.642.305 KM ili 98,48% od dozvoljenog režijskog dodatka. Udio troškova sprovođenja osiguranja u fakturiranoj premiji iznosi 59,43 %. Društvo bi u naredom periodu trebalo sprovesti određene korake u cilju smanjenja ovih troškova c ciljem dodatnog poboljšanja finansijskog položaja Društva.

23. FINANSIJSKI PRIHODI

	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
Prihodi od kamata	131.832	119.434
Finansijski prihodi - ukupno	<u>131.832</u>	<u>119.434</u>

24. FINANSIJSKI RASHODI

	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
Prihodi od kamata	1.124	5.696
Finansijski prihodi - ukupno	1.124	5.696

25. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE

	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
Prihodi od usklađivanja vrijednosti Hov po fer vrijednosti	706.577	319.557
Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine - ukupno	706.577	319.557

26. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE

	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
Rashodi od usklađenja HOV po fer vrijednosti	143.511	6.697
Rashodi po osnovu obezvrijedjenja imovine - ukupno	143.511	6.697

27. OSTALI RASHODI

	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
Rashodi po osnovu rashodovanja i prodaje nem.ulaganja nekretnina postojenja i opreme	5.209	
Ostali rashodi	5.494	28
Ostali rashodi - ukupno	10.118	506

28. PRIHODI I RASHODI PO OSNOVU ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJEG PERIODA

	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
Prihodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih perioda	<u>8.018</u>	<u>31.839</u>
Prihodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina - ukupno	<u>8.018</u>	<u>31.839</u>

	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina	<u>56.154</u>	<u>32.368</u>
Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina - ukupno	<u>56.154</u>	<u>32.368</u>

29. DOBITAK I POREZ NA DOBITAK

	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
Dobitak prije oporezivanja	1.066.113	714.401
Poreski rashodi perioda	<u>54.322</u>	<u>34.973</u>
Neto dobitak	<u>1.011.791</u>	<u>679.428</u>

30. ZARADA PO AKCIJI

	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
Neto dobitak obračunskog perioda	1.011.791	679.428
Prosječan ponderisani broj izdatih akcija	<u>52.500</u>	<u>52.500</u>
Zarada po akciji	19,28	12,94

31. POVEZANA LICA

Prema izjavi rukovodstva Društvo nije imalo finansijskih transakcija sa povezanim licima.

32. REOSIGURANJE

Društvo vrši reosiguranje po osnovu zelene karte preko Biroa zelene karte BiH , Bosna Re iz Sarajeva i Dunav Re iz Beograda da bi smanjilo finansijsku izloženost rizicima.

33. TEHNIČKE REZERVE

U KM

Prenosna premija:

Stanje na početku godine	3.985.071	3.071.378
Promjene prenosne premije	718.194	913.693
Stanje na kraju godine	4.703.265	3.985.701

Rezerve za štete	1.249.682	912.888
-------------------------	------------------	----------------

Tehničke rezerve	5.952.947	4.898.589
-------------------------	------------------	------------------

34. MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG AKTUARA

Podaci navedeni u ovim finansijskim izvještajima predstavljaju pouzdan osnov za obračunavanje i iskazivanje pozicija na koje ovlašteni aktuar daje svoje mišljenje.

U skladu sa članom 20, stav 6, Zakona o društvima za osiguranje (Službeni Glasnik Republike Srpske broj 17/05, 01/06, 64/06 i 74/10), Odlukom o sadržaju mišljenja ovlašćenog aktuara (Službeni Glasnik Republike Srpske broj 15/07), kao i u skladu sa Pravilnikom o sadržaju mišljenja ovlašćenog aktuara (Službeni Glasnik Republike Srpske broj 15/08), Društvo je u obavezi da pribavi ocjenu i mišljenje ovlašćenog aktuara o propisanim finansijskim izvještajima za 2015.godinu, Godišnjem izvještaju o poslovanju, aktima poslovne politike, pomoćnim knjigama i drugoj potrebnoj poslovnoj dokumentaciji. Nakon izvršene kontrole,ovlašćeni aktuar Dragiša Pušara je 31. marta 2016. godine izrazio pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i godišnjem izvještaju o poslovanju Društva za 2015. godinu.

35. KONTROLE EKSTERNIH ORGANA

U toku poslovne 2015.godine Društvo je imalo kontrolu od strane Agencije za osiguranje Republike Srpske za period koji obuhvata od 01.01.2013. do 30.06.2015. godine. Do momenta okončanja revizije Društvo nije dobilo zapisnik o izvršenoj kontroli.

36. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Na osnovu procedura koje smo obavili i izjava menadžmenta Društva, nismo utvrdili naknadne događaje u periodu od datuma završetka razdoblja za izvještavanje o godišnjoj reviziji do datuma naknadnih događaja, uslijed kojih bi bilo potrebno prilagoditi finansijske izvještaje ili bi mogli nepovoljno uticati na finansijski položaj u narednom periodu.

37. POTENCIJALNA SREDSTVA I OBAVEZE

Društvo se povremeno javlja kao tužena strana u sporovima po osnovu odštetnih zahtjeva prema različitim polisama osiguranja izdatim od strane Društva. Rukovodstvo Društva vjeruje da iznos odštetnih zahtjeva po tužbama, kao i onih koji eventualno predstoje protiv Društva, neće imati negativan ishod za Društvo i da Društvo neće biti izloženo materijalno značajnim potencijalnim gubicima po navedenim osnovama, jer su već rezervisana sredstva za te namjene.

Društvo se javlja kao tužilac u sudkim sporovima čija vrijednost iznosi 198.744 KM.